

Syddansk Universitet

**"MAN HAR VENDT SKUDEN MEN GLEMT AT FÅ BESÆTNINGEN MED":
MODSTAND MOD FORANDRING SOM HISTORISK INDLEJRET PRAKSIS**

Koll, Henrik

Published in:
Tidsskrift for Arbejdsliv

Publication date:
2018

Document license
Ikke-specificeret

Citation for pulished version (APA):
Koll, H. (2018). "MAN HAR VENDT SKUDEN MEN GLEMT AT FÅ BESÆTNINGEN MED": MODSTAND MOD FORANDRING SOM HISTORISK INDLEJRET PRAKSIS. Manuskript afsendt til publicering.

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal ?

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

”MAN HAR VENDT SKUDEN MEN GLEMT AT FÅ BESÆTNINGEN MED”: MODSTAND MOD FORANDRING SOM HISTORISK INDLEJRET PRAKSIS

HENRIK KOLL

Syddansk Universitet, Slagelse

Nærværende artikels ophav er opfattelsen af organisatoriske forandringer som uundgåelige, essentielle, og som den vigtigste opgave for ledere i dag (Boje, Burnes, & Hassard, 2011), set i lyset af globalisering og den økonomiske markedslogiks indtog på det offentlige arbejdsmarked (Bourdieu, 2001).

Med afsæt i Bourdieus (1990) praksisteori med særligt fokus på habitusbegrebet tilbyder artiklen en unik empirisk analyse af historiens rolle i såvel social reproduktion som forandring (Gorski, 2013). Gennem et etnografisk studie undersøges implementeringen af performance management (Aguinis, 2009) og medarbejdernes frustrerede svar herpå i en Skandinavisk telekommunikationsvirksomhed, der er blevet privatiseret for 25 år siden. Studiet tegner et billede af en forandringsproces, der er forløbet meget trægt, og hvor man fortsat taler om modstand mod forandring, magtkampe mellem ledelse og fagforening, og om den gamle offentlige kultur som en klods om benet, der bremser de nødvendige fremskridt.

Bidraget til dette temanummer er en analyse af sammenstødet mellem de traditionelle offentlige værdier, knyttet til sammenhold og fagforening, og de nye værdier, knyttet til performance og kapitalisme (Bourdieu, 1998; McDonough, 2006). Habitusbegrebet hjælper os til at forstå trægheden i forandringsprocessen og tilfører et relationelt, historisk perspektiv på forandringsledelse og modstand mod forandring. Habitus er internaliseret historie, der udstyrer aktører med kulturelt- og erfaringsbetingede dispositioner for handling, eller en ubevidst fornemmelse af, hvad der er muligt i en given situation, fra en given social position (Bourdieu,

1990). Når der er sammenfald mellem sociale positioner, dispositioner og habitus kan man sammenligne praksis med en fisk i vandet, der både tager vand og svømning for givet. Når et sådant sammenfald ikke er tilstede, og habitus mødes af andre livsbetingelser end dem, der har formet den, kan det føre til indre splittelse og frustration, idet dens internaliserede dispositioner ikke er i stand til at genere en praksis, der møder forventningerne fra de ændrede omgivelser (Bourdieu, 2000).

Artiklen analyserer medarbejdernes frustration som et udtryk for en sådan splittelse og ser på både forandringsledelse og modstand som relationelle praksisser indlejret i en større historisk kontekst af globalt effektivitets- og moderniseringspres. På denne baggrund udledes opmærksomhedspunkter og anbefalinger til involverede i lignende, fremtidige implementeringer.

Aguinis, H. (2009). *Performance management*: Pearson Prentice Hall Upper Saddle River, NJ.

Boje, D. M., Burnes, B., & Hassard, J. (2011). *The Routledge companion to organizational change*: Routledge.

Bourdieu, P. (1990). *The logic of practice* (R. Nice, Trans.): Cambridge.

Bourdieu, P. (1998). *Acts of resistance: Against the tyranny of the market* (R. Nice, Trans.): New Press New York.

Bourdieu, P. (2000). *Pascalian meditations*: Stanford University Press.

Bourdieu, P. (2001). *Modild: for en social bevægelse i Europa*: Hans Reitzel.

Gorski, P. S. (2013). *Bourdieu and historical analysis*: Duke University Press.

McDonough, P. (2006). Habitus and the practice of public service. *Work, employment and society*, 20(4), 629-647.